

**FITXA IDENTIFICATIVA****Dades de l'Assignatura**

|                      |                   |
|----------------------|-------------------|
| <b>Codi</b>          | 34992             |
| <b>Nom</b>           | Estat de benestar |
| <b>Cicle</b>         | Grau              |
| <b>Crèdits ECTS</b>  | 4.5               |
| <b>Curs acadèmic</b> | 2019 - 2020       |

**Titulació/titulacions**

| <b>Titulació</b>                                                  | <b>Centre</b>                | <b>Curs</b> | <b>Període</b>      |
|-------------------------------------------------------------------|------------------------------|-------------|---------------------|
| 1300 - Grau de Ciències Polítiques i de l'Administració Pública   | Facultat de Dret             | 4           | Primer quadrimestre |
| 1922 - Programa Doble Titulació Dret-Ciències Polítiques i AA.PP. | Facultat de Dret             | 5           | Primer quadrimestre |
| 1924 - Programa Doble Titulació CCPPAA-Sociologia                 | Facultat de Dret             | 5           | Primer quadrimestre |
| 1925 - Programa Doble Titulació Sociologia-CCPPAA                 | Facultat de Ciències Socials | 5           | Primer quadrimestre |

**Matèries**

| <b>Titulació</b>                                                  | <b>Matèria</b>                               | <b>Caràcter</b> |
|-------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------|-----------------|
| 1300 - Grau de Ciències Polítiques i de l'Administració Pública   | 27 - Estat de Benestar                       | Obligatòria     |
| 1922 - Programa Doble Titulació Dret-Ciències Polítiques i AA.PP. | 6 - Assignatures obligatòries de cinquè curs | Obligatòria     |
| 1924 - Programa Doble Titulació CCPPAA-Sociologia                 | 7 - Assignatures obligatòries de cinquè curs | Obligatòria     |
| 1925 - Programa Doble Titulació Sociologia-CCPPAA                 | 7 - Assignatures obligatòries de cinquè curs | Obligatòria     |

**Coordinació**

| <b>Nom</b>               | <b>Departament</b>                                              |
|--------------------------|-----------------------------------------------------------------|
| BARBERA ARESTE, OSCAR    | 55 - Dret Constitucional, Ciència Política i de l'Administració |
| LOPEZ BALAGUER, MERCEDES | 76 - Dret del Treball i de la Seguretat Social                  |



## RESUM

En l'assignatura s'explica l'orige, consolidació, evolució i crisi de l'Estat de benestar, tractant sempre de mostrar els elements polítics, socials i econòmics presents en els diferents processos. Per a això, s'analitzarà el concepte i fonament (estatalització de la societat i socialització de l'Estat) de l'Estat de Benestar, per després revisar la diferents interaccions entre actors polítics col·lectius que s'han donat des del sorgiment de l'Estat Social, fins a l'actual crisi de l'Estat de Benestar. Com a elements específics, s'estudiaran els diferents models d'Estat de benestar.

Es tracta d'una assignatura que té continguts de caràcter transversal que expliquen els diferents moments de l'Estat de Benestar, a saber: l'evolució dels processos de Modernització i industrialització, les tendències demogràfiques, el procés de globalització i l'evolució dels sistemes de seguretat social

## CONEIXEMENTS PREVIS

### Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

### Altres tipus de requisits

Si bé l'assignatura no té requisits previs, és recomanable que les persones que vulguin cursar-la hagin realitzat els cursos de Fonaments de Ciència Política i de l'Administració I i II, i d'Estructura Social i Sociologia General.

## COMPETÈNCIES

### 1300 - Grau de Ciències Polítiques i de l'Administració Pública

- Posseir coneixement i capacitat de comprensió de fets essencials, conceptes, principis i teories relatives a les ciències polítiques i de l'administració pública, així com l'espectre de les seues disciplines de referència.
- Posseir les habilitats d'aprenentatge necessàries per a emprendre estudis posteriors o millorar la seua formació amb un cert grau d'autonomia.



- Conèixer i saber analitzar el disseny, la planificació, la gestió i l'avaluació de les polítiques públiques.
- Conèixer i saber analitzar les polítiques de respecte a la igualtat entre homes i dones, així com d'igualtat d'oportunitats i no-discriminació, i de promoció de la solidaritat, la protecció ambiental i la cultura de la pau.

## RESULTATS DE L'APRENENTATGE

- 1: Conèixer l'origen, evolució i característiques de l'Estat de Benestar
- 2: Saber analitzar els processos polítics, econòmics i socials que propicien els països que funcionen sota la forma d'Estat de Benestar
- 3: Conèixer i saber analitzar els models d'Estat de Benestar
- 4: Identificar i comprendre els processos polítics, socials i econòmics que afecten al funcionament de l'Estat de Benestar.
- 5: Conèixer els diferents models de seguretat social i en particular el de l'Estat espanyol
- 6: Entendre les conseqüències dels processos de globalització i canvi demogràfic en el funcionament de l'Estat de Benestar

## DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

### 1. TEMARI (I)

1: Els antecedents de l'Estat de Benestar:

En aquesta secció estudiarem l'origen de la qüestió social com la nova competència de l'Estat que li porta a la superació de l'Estat Liberal i posa les bases de l'Estat Social. Ens centrarem en el període que va des de finals del Segle XIX fins a la I Guerra Mundial, resultant fonamental per a la comprensió d'aquest procés, el paper dels actors socials (sindicats, fraternitats obreres, mutues, etc.) i els processos d'industrialització i modernització. Posarem especial atenció en les propostes socials de Bismarck a Alemanya i de Primo de Rivera a Espanya. Finalment, analitzarem les assegurances socials com a antecedent de l'actual sistema de seguretat social.

2: Els orígens de l'Estat de Benestar:

Com a antecedent immediat de l'Estat de Benestar pròpiament dit (posterior a la segona Guerra Mundial) estudiarem les grans fites de la política social d'entreguerres a través de l'anàlisi de diferents propostes que van marcar inflexions en la relació entre el social i l'Estat, els inicis de la seguretat social i la comprensió dels processos econòmics del capitalisme, a saber: El keinesianismo, L'Informe Beveridge, el fordisme i l'El New Deal. A més estudiarem els casos dels països nòrdics, la Segona República Espanyola, la República Alemanya de Weimar i la Revolució Mexicana. Aquest capítol es tancarà amb una anàlisi del context geopolític europeu i les seves implicacions.

3: Desenvolupament de l'Estat de Benestar

L'Estat de Benestar pròpiament dit. Centrarem l'estudi en la constitucionalització dels drets socials que va generar una nova forma de ciutadania i la política de pactes entre Estat, capital i treball en el context del capitalisme industrial de postguerra. Per a ells dividirem l'anàlisi en tres eixos: les bases morals de l'Estat de Benestar: solidaritat; capital social i globalització del benestar. Bases econòmiques i materials:



sostenibilitat, posindustrialismo i capitalisme regulat, impostos i despesa social. Bases socia

## 2. TEMARI (II)

3: Desenvolupament de l'Estat de Benestar: L'Estat de Benestar pròpiament dit. Centrarem l'estudi en la constitucionalització dels drets socials que va generar una nova forma de ciutadania i la política de pactes entre Estat, capital i treball en el context del capitalisme industrial de posguerra. Per a ells dividirem l'anàlisi en tres eixos: les bases morals de l'Estat de Benestar: solidaritat; capital social i globalització del benestar. Bases econòmiques i materials: sostenibilitat, posindustrialismo i capitalisme regulat, impostos i despesa social. Bases socials i polítiques: Legitimitat. Estat competidor, tercera via i euro estipendio. De forma transversal pararem esment al paper dels sindicats i el corporativisme i en la configuració i evolució dels models de seguretat social.

4: Models europeus d'Estat de Benestar: En aquesta secció del curs analitzarem els diferents models d'Estat de Benestar, centrant-nos en els models europeus hagut de que el fenomen estudiat és un fet propi i fonamentalment assentat en aquesta regió. Per a l'estudi dels models, seguirem la classificació realitzada per Gosta Esping- Andersen que ha classificat als Estats de Benestar en els següents models: 1) seguretat social continental. 2) universalització residual anglosaxona. 3) Redistribució estatalista nòrdica i 4) Via mediterrània. Finalment, inclourem el model que s'ha generat a partir de les polítiques de la UE per a la creació d'una Europa macrosocial.

5: Crisi i situació actual: Per comprendre la crisi de l'Estat de Benestar examinarem els nous patrons demogràfics dels països amb Estat de Benestar, les migracions i l'efecte de la globalització. Així mateix, conseqüències que tenen els límits del creixement, l'explosió de les demandes i els canvis en el model productiu en el funcionament de l'Estat de Benestar. Per a ells treballarem amb diferents documents: Informe Lugano I i II, l'informe del Club de Roma i l'Informe Trilateral. A partir dels elements abans assenyalats, avaluar

## VOLUM DE TREBALL

| ACTIVITAT                                         | Hores         | % Presencial |
|---------------------------------------------------|---------------|--------------|
| Classes teoricopràctiques                         | 45,00         | 100          |
| Assistència a esdeveniments i activitats externes | 5,00          | 0            |
| Elaboració de treballs individuals                | 7,50          | 0            |
| Estudi i treball autònom                          | 25,00         | 0            |
| Preparació d'activitats d'avaluació               | 10,00         | 0            |
| Preparació de classes de teoria                   | 10,00         | 0            |
| Preparació de classes pràctiques i de problemes   | 10,00         | 0            |
| <b>TOTAL</b>                                      | <b>112,50</b> |              |



## **METODOLOGIA DOCENT**

En les classes teòriques, la transmissió de coneixements es realitzarà fonamentalment a través de la classe magistral. En la mateixa, el docent tractarà de transmetre els continguts essencials de l'assignatura apropant-los a la realitat mitjançant el recurs a exemples, l'ocupació de casos, textos seleccionats i altres materials. Al temps, es demanarà la participació activa dels estudiants, que podrà concretar-se –a més d'en la dinàmica quotidiana de la classe- en exposicions de determinats temes, tant en les classes teòriques com en les pràctiques.

## **AVALUACIÓ**

L'avaluació de l'assignatura es compon de 2 elements, tant en la primera com en la segona convocatòries:

- a) Examen: a l'acabar el curs es realitzarà una prova final sobre tots els continguts de l'assignatura, s'hagen impartit en l'aula o no, i els materials que es compreguen en les diverses sessions. Esta prova tindrà un valor de fins al 60 per cent de la nota global. Perquè el valor d'esta part se sumix al de les pràctiques, l'alumne haurà d'haver obtingut almenys un 4 (sobre 10) .
- b) Pràctiques: Al llarg del semestre se n'aniran realitzant treballs pràctics i activitats complementàries de diversa índole que hauran d'entregar a classe el dia de la seua realització (alguns d'ells exigiran que l'alumne haja treballat prèviament els materials indicats pel professor) . El contingut d'estos treballs pràctics en classe constituïx també materials i continguts del curs, per la qual cosa pot ser susceptible de formar part de la prova de final de curs, al marge que l'alumne haja realitzat i ben totes les entregues. Les pràctiques tindran un valor del 40 per cent de la nota final (dividint-se de manera equitativa (20%) entre les dos parts del curs en cas d'assignatures anuals).

Les pràctiques no realitzades, per la seua naturalesa d'activitats d'avaluació contínua, no seran recuperables amb posterioritat ni tampoc per a la segona convocatòria

## **REFERÈNCIES**

### **Bàsiques**

-

Sotelo, Ignacio (2010) El Estado social: antecedentes, origen, desarrollo y declive. Madrid : Trotta.

Esping-Andersen, Gosta (1993) Los tres mundos del Estado del bienestar. Alfons el Magnànim-IVEI. Valencia

Moreno, Luis (2000) Ciudadanos precarios : la "última red" de protección social. Barcelona : Ariel



## ADDENDA COVID-19

Aquesta addenda només s'activarà si la situació sanitària ho requereix i previ acord del Consell de Govern

